

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Judiciis. Titvlvs Primvs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

CAP. III.

Major XIV. annis, per se & per procuratorem, potest agere & defendere causam spirituales: minor XIV. per se non agit, sed per procuratorem, vel per curatorem datum auctoritate ordinis...

Idem.

Si annam quartumdecimum tuæ peregrinitatis, in Beneficialibus & aliis causis spiritualibus, necnon & dependentibus ab eisdem, ac si major XXV. annis...

DE FORO COMPETENTI.

TITVLVS II.

CAP. I.

Archiepiscopus omni appellacionis articulo, vel per viam que de causa subditorum suffraganeorum, etiam ipse consentientibus, non agitur h. d. usq. ad h. Neg.

Innocentius IV. e.

Omnia ecclesia: & infra. Nec appellacionis articulo pretermisso, nec alias etiam, (cum minime appellacionem exiterit) Remen. Archiepiscopus...

Archiepiscopus subditos suffraganeorum non potest compellere causa litigiosa ad ea suscipere, suas sententias & precepta exequi, vel reformare in causis ad eos devolutis ferre: nisi consuetudo aliud dixerit. h. d. Promissio.

Neque suffraganeorum Remensis ecclesie subditos ipsorum delegacionem suscipere, vel sententias & precepta exequi, aut in causis per appellacionem devolutis ad eos, testimonium (nisi aliud in his tribus de consuetudine obtineat) perhibere compellantur.

Archiepiscopi contra officiales, vel prelatos suffraganeorum (quod ad aliud non dispense) & contra subditos ipsorum, pro foro ad vocatorem & procuratorem causarum fore Archiepiscopi, iudice conceptum non est. h. d.

Non etiam suffraganeorum ipsorum officiales, aut Archidiaconos, Archipresbyteros, & alios inferiores prelatos, suffraganeis eisdem subiectos (dammodo aliud eis consuetudo non tribuat) nec subditos suffraganeorum ipsorum, super salariis advocatorum & procuratorum in causis (quæ in Remen. ventulantur curia) compelluntur in his in sua presentia respondere.

Archiepiscopi non compellunt inuitos contrahentes aliarum diocesium, in sua propria verum se respondere: nisi ibi inveniatur, sed si citati velant comparere, vel malitiose se occultant, ne casu...

Nota, ubi supra, memor legitime potest interesse iudicis, ubi potest comparere procuratorem. Vid. l. r. c. si de moment. possit. Font. Vid. e. ad eorum de stat. & modis. c. in quodam mansu. de iur. iur. l. d. nisi, officiali.

sentur, in bonis ipsorum suo diocesi potest missionem facere, vel in alia decernere per ordinarios faciendam. h. d.

Contrahentes vero aliarum diocesium, super contractibus initis in Remen. diocesi ab eisdem (nisi inveniatur ibidem) trahere eorum se non debent inuitos: licet in possessionem bonorum, quæ ibi habent, etiam cum alibi copiam sui faciant, si eorum auctoritate citati...

Non potest archiepiscopus suos clericos mittere in diocesan suffraganeorum, ut eorum eis fieri contractus, vel iam facti approbentur. Nec si facti vel approbati fuerint coram illis, possunt suffraganeorum subditos coram se compellere litigare super illis, nec excommunicare suffraganeorum officiales vel subditos, si velint litigare coram ipse. h. d. ad finem. secundum Dominicum.

Nec clericos suos mittant ad suffraganeorum ipsorum in diocesi pro inuidis vel recogolendis contractibus coram ipsis. Nec eorumdem suffraganeorum subditos compellant coram se occasione huiusmodi iuristare. Neque potest Archiepiscopus ipse in fororum suffraganeorum officiales & subditos (pro eo quod vocati ab ipse, nolunt querelantibus in sua presentia respondere) ecclesiasticam exercere censuram.

CAP. II.

Index secularis, qui vult clericum compellere ad debita (etiam liquida) servanda, per ecclesiasticum iudicem desistere compellatur. Ioan. And.

Bonifacius VIII.

Seculares & iudices, qui licet ipsis nulla competat iurisdictio in hac parte, personas ecclesiasticas ad solvendum debita (super quibus coram eis contra ipsas eorum exhibentur literæ, vel probationes alie inducuntur) damnabili presumptione compellunt, d. & temeritate huiusmodi pro locorum ordinarios, censura ecclesiastica decernimus compellendos.

CAP. III.

Ratione iuramenti laicus (ut illud servet) coram iudice ecclesiastico conveniatur.

Idem.

Cum C. laicus (pro quo solvisti certam pecuniam quantitatem, in qua pro eo te fideiussorio nomine obligaveras) te servare recuset indemnem, contra iuramentum a se prestitum temere veniendus: Ipsum coram ecclesiastico iudice (ad cuius forum ratione iuramenti causæ huiusmodi cognitio nocituri pertinere) de iure poterit conveniri. Ut ipsum monitione premissa, per censuram ecclesiasticam e, quod te super prædictis (ut tenetur) servet indemnem, prævia ratione compellat.

DE LITIS CONTESTATIONE.

TITVLVS III.

CAP. I.

Peremptoria liti contestationem non impedit: nisi sit de re semel finita. Ioan. And.

Innoc. III. in concilio Lugdun.

Exceptionis peremptoria, seu defensionis cujlibet, principalis cognitionem negotii continet.

a Vid. l. sed interpellatus. s. i. ff. de arbit. b al. futurum. c Vid. quo late tradit Alex. consil. l. i. d dicit Petr. de Arch. quod isti laici facti huiusmodi probationibus sine sententia compellunt clericos per sua statuta. unde not. quod sine sententia non ardeat non subditum, in etiam statuta. e. fm. sup. d. d. s. consil. eo. h. Font. e Non ergo potest capere personam sui rei sacrum. De Pot. de Arch. Phil. Font.